

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту розпорядження «Про схвалення Стратегії
розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню в
Україні на 2024 - 2026 роки»

1. Мета

Проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2024 - 2026 роки» (далі - проєкт акта) розроблений з метою створення та функціонування єдиної системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню в Україні, яка спрямована на подолання туберкульозу та надання якісної медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз та людям з латентною туберкульозною інфекцією, підвищення якості їх життя, зниження смертності від туберкульозу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття розпорядження

Проєкт акта розроблено Міністерством охорони здоров'я України з метою реалізації Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та з врахуванням рекомендацій Політичної декларації Наради високого рівня Генеральної асамблеї ООН з питань боротьби з туберкульозом (2023), на виконання частини першої статті 3, пункту 7 частини першої статті 5, пункту 1 частини першої статті 6 Закону України «Про подолання туберкульозу в Україні».

На даний час відзначається впровадження нових методів діагностики, пероральних препаратів для лікування лікарсько-стійкого туберкульозу (далі – ТБ), цифрових рішень в системі охорони здоров'я та інноваційних підходів до надання послуг.

При цьому, військова агресія російської федерації проти України, численні медичні, соціально-економічні та інші фактори, що підвищують ризик інфікування та вразливість людей до ТБ, включаючи ВІЛ, цукровий діабет та інші неінфекційні хвороби, вживання тютюну, алкоголю та наркотиків, психічні розлади, бідність, безробіття, перебування у місцях позбавлення волі та міграцію, уповільнюють темпи прогресу. Впровадження сучасних підходів до надання медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, вимагає оновлення нормативної бази, належну якісь надання первинної медичної допомоги, оптимізації відповідних лабораторних мереж, залучення наукових установ та громад, впровадження міжсекторального підходу до питань протидії захворюванню.

Однак, з огляду на окреслену ситуацію ключовими проблемами, які потребують розв'язання, залишаються, зокрема, неспроможність територіальних громад та відсутність їх залученості до питань подолання ТБ на місцевому рівні; не забезпечення належної залученості первинної медичної допомоги (далі - ПМД) до надання послуг особам із груп підвищеного ризику та ключових груп захворювання на ТБ та людям, які хворіють на ТБ, що

зумовлено недостатнім впровадженням дієвих профілактичних програм на рівні ПМД, низьким потенціалом щодо управління факторами ризику розвитку хвороб та недостатнім впровадженням технологій для їх раннього виявлення та лікування, слабкою реалізацією мультидисциплінарного підходу на рівні ПМД та низькою фінансовою мотивацією медичних працівників до надання медичної допомоги людям з ТБ в амбулаторних умовах; наявність неінтегрованих відомчих систем охорони здоров'я, що посилює фрагментарність медичних послуг для населення, диспропорції у фінансуванні послуг різних надавачів медичних послуг та порушує принципи справедливості при отриманні послуг громадянами; недостатній вплив на соціальні детермінанти здоров'я й управління поведінковими факторами ризику; високий рівень стигми та дискримінації в розрізі подолання ТБ; недостатній рівень впровадження інфекційного контролю за ТБ надавачами медичних послуг.

Таким чином, вирішення проблем, наведених вище, можливе лише в разі визначення мети, стратегічних цілей, завдань, спрямованих на досягнення поставлених цілей, етапів їх виконання, що регламентується проектом акта, який потребує схвалення.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачається схвалення Стратегії сталого розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2024 – 2026 роки.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно – правові акти: Конституція України;

закони України: «Основи законодавства України про охорону здоров'я»; «Про подолання туберкульозу»; «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ»; «Про захист населення від інфекційних хвороб»; «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»; «Про систему громадського здоров'я»;

Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я»;

інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта буде здійснюватися за рахунок та в межах відповідних видатків державного та місцевих бюджетів, що передбачаються у бюджетах в межах обсягів видатків на відповідний рік, а також за рахунок міжнародної технічної та фінансової допомоги.

Фінансово – економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує проведення публічних консультацій.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством цифрової трансформації України, Національною академією медичних наук України, Національною службою здоров'я України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, обласними та Київською міськими державними (військовими) адміністраціями, Пенсійним фондом України, Службою безпеки України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, Міністерством оборони України, Державною службою України з питань праці, Міністерством юстиції України, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; не містять ризики вчинення корупційних правопорушень та порушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект акта потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект акта потребує направлення до Урядового офісу координації Європейської та Євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері Європейської інтеграції, у тому числі Міжнародно-правовим.

Антикорупційна, громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Ефективність реалізації проєкту акта буде оцінюватися шляхом моніторингу виконання стратегічних цілей та завдань, визначених операційним планом реалізації Стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2024-2026 роки.

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення.

Інформація щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Населення України	Позитивний	Прийняття проєкту акта сприятиме реалізації стратегічних цілей та завдань, визначених операційним планом реалізації Стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2024-2026 роки, що зумовлює створення та функціонування єдиної системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню в Україні, яка забезпечить надання якісної медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, підвищення якості їх життя, зниження смертності від туберкульозу.
Держава	Позитивний	Прийняття проєкту акта зумовить зниження рівня розповсюдженості інфекційних хвороб, рівня захворювання на туберкульоз та смертності від туберкульозу.

Заклади охорони здоров'я будь-якої форми власності та організаційно-правової форми, фізичні особи-підприємці, які одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, інші підприємства, установи, організації, які в ході виконання своєї діяльності забезпечують реалізацію протитуберкульозних заходів.	Позитивний	Прийняття проекту акту забезпечить упорядкування надання протитуберкульозної медичної допомоги.
Органи місцевого самоврядування	Позитивний	Прийняття проекту акту сприятиме оперативному і якісному наданню протитуберкульозної медичної допомоги, зменшення кількості людей, які хворіють на туберкульоз, та потребують соціальної підтримки.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__» _____ 2024 року